

TAL AV PÅVEN BENEDIKT XVI TILL DELTAGARNA I DEN
INTERNATIONELLA KONGRESSEN,
ORGANISERAD MED ANLEDNING AV PUBLICERANDET AV
ENCYKLIKAN "HUMANAE VITAE" ÅR 1968.

Vördade bröder i episkopatet och prästämbetet, kära bröder och systrar.

Det är med särskild glädje som jag hälsar er i slutet av det arbete som utförts och under vilket ni ivrigt reflekterat över ett gammalt och alltid nytt problem, nämligen ansvaret och respekten för det mänskliga livets uppkomst.

Jag hälsar särskilt det Påvliga Lateranuniversitetets rektor magnificus, Msgr Rino Fisichella, som organiserat denna internationella kongress, och jag tackar honom för de välkomstord han velat rikta till mig.

Min hälsning utsträcker sig sedan till de framstående föreläsare, lärare och alla de deltagare som med sina bidrag berikat dessa intensiva arbetsdagar. Era bidrag intar på värdefullt sätt en central plats i en omfattande produktion, som under årtiondenas lopp utvecklats på detta kontroversiella, men likväl så avgörande tema för mänsklighetens framtid.

Redan det Andra Vatikankonciliet vände sig i konstitutionen *Gaudium et Spes* till vetenskapsmännen med en inbjudan att förena sina ansträngningar i syfte att uppnå en enhet i vetande och en välgrundad visshet i fråga om de förutsättningar som kan gagna en "sund reglering av den mänskliga prokreationen" (GS n:r 52). Min i vördat minne ihågkomne företrädare, Guds tjänare, Paulus VI, publicerade den 25 juli 1968 encyklikan *Humanae Vitae*. Detta dokument blev snabbt ett tecken på motsägelse.

Det utarbetades mot bakgrund av ett svårt beslut och kan sammanfattas som en betydande och modig handling, som på nytt bekräftat Kyrkans kontinuerliga lära och tradition.

Denna text, som ofta missförstått och blivit föremål för olika tolkningar, föranledde omfattande diskussioner bland annat av det skälet att dokumentet kom ut i en tid då många frågor inom kyrka och samhälle inte ansågs ha fått tillfredsställande svar, något som kom att sätta sin prägel på hela generationer

Fyrtio år efter publicerandet klarlägger denna undervisning inte bara sin oföränderliga sanning utan avslöjar samtidigt den klarsyn med vilken man angrep problemet .

Den äktenskapliga kärleken beskrevs inom ramen för en global process som inte stannar upp vid uppdelningen i kropp och själ eller vid flyktiga och osäkra känslor, utan som utgår från personens enhet och makarnas fullständiga gemenskap.

I den äktenskapliga kärleken mottar makarna varandra genom ett ömsesidigt offer och i ett löfte om trofast och exklusiv kärlek, som fötts i ett äkta och fritt val.

Hur skulle en sådan kärlek kunna vara stängd för livets gåva? Livet är alltid en oskattbar gåva; var gång vi bevittnar livets uppkomst kan vi uppfatta Guds skapande och mäktiga handlande i vilket han visar förtroende för människan, som han på så sätt kallar att bygga upp framtiden med hoppets kraft.

Kyrkans Magisterium kan inte undandra sig att på ett ständigt nytt och fördjupat sätt reflektera över de grundläggande principerna som gäller äktenskapet och prokreationen.

Det som var sant i går förblir lika sant i dag. Sanningen som uttrycks i *Humanae Vitae* ändras inte; tvärtom, i ljuset av nya vetenskapliga upptäckter blir dess undervisning mer aktuell och inbjuder till att reflektera över dess faktiska inre värde.

Nyckelordet för att komma närmare dess innehåll är kärlek. Som jag har skrivit i min första encyklika *Deus caritas est*: "Människan blir då helt sig själv först när kropp och själ finner sin inre enhet. (...) Det är inte antingen anden eller kroppen som älskar – människan, personen älskar som en enda och enhetlig skapelse, till vilken båda, anden och kroppen, hör" (n:r 5).

I frånvaro av denna enhet går personens värde förlorat och människan utsätts för den allvarliga faran att betrakta kroppen som ett föremål som man kan köpa eller sälja (jfr *ibid*).

I en kultur där den dominerande faktorn är att ha och inte att vara, riskerar det mänskliga livet att förlora sitt värde.

Om utövandet av sexualitet omvandlas till ett tvångsmässigt behov som vill påtvinga en maka eller make egna begär och inklinationer utan att respektera den älskades mottaglighet, då är det inte längre bara det autentiska kärleksbegreppet som måste försvaras utan i första hand denna persons egen värdighet.

I vår egenskap av troende skulle vi aldrig kunna gå med på, att kärlekens värdighet och livets helgade karaktär fick kränkas av tekniska metoder.

Det är inte av en händelse som Jesus hänvisar till det som Gud fullbordade i skapelsens begynnelse, när han talar om den mänskliga kärleken (jfr *Mt 19:4-6*).

Hans undervisning hänvisar till den oförtjänta skaparhandling då Gud inte enbart har velat uppenbara sin självutgivande och universella kärleks rikedom, utan då han även velat definiera ett paradigm som mänsklighetens handlande måste föga sig efter.

I den äktenskapliga kärlekens fruktsamhet deltar mannen och kvinnan i Faderns skapargärning och bevisar att det i början av deras äktenskapliga liv finns ett autentiskt "ja", som är uttalat och verkligen utlevt i ömsesidighet, och som alltid är öppet för liv.

Detta Herrens ord förblir med sin djupare sanning oföränderligt och kan inte strykas ut genom de olika teorier som följt efter varandra under årens gång och som ibland till och med motsagt varandra.

Naturlagen, som är grunden för erkännandet av verklig jämställdhet mellan personerna och mellan folken, förtjänar att erkännas som den källa, där relationen mellan makarna måste inspireras i sitt ansvar att frambringa nya barn.

Överförandet av liv är inskrivet i naturen och dess lagar förblir som en oskriven norm, som alla måste förhålla sig till. Varje försök att bortse från denna princip förblir i sig själv sterilt och frambringar ingen frukt.

Det är angeläget att vi på nytt upptäcker ett förbund som alltid varit fruktbart, när det respekterats: nämligen ett förbund mellan förnuftet och kärleken.

En skarpsynt läromästare som Wilhelm av Saint-Thierry (1085-1142) kunde skriva ord, som vi känner vara lika djupt giltiga i vår egen tid:

”Om förnuftet undervisar kärleken och kärleken upplyser förnuftet, om förnuftet omvandlar sig i kärlek och kärleken samtycker till att hållas inom förnuftets gränser, då kan dessa tillsammans åstadkomma något stort” (*Nature et grandeur de l’amour*, n:r 21:8).

Vad är detta ”något stort”, som vi kan medverka till? Det är det ansvar, som uppenbarar sig med hänsyn till livet, och som gör vars och ens gåva av sig själv till den andre fruktbärande.

Det är frukten av en kärlek som förstår att tänka och välja i full frihet, utan att låta sig alltför mycket påverkas av det offer som kanske krävs.

Det är ur detta som livets mirakel föds, ett mirakel som föräldrarna själva får erfara, då de känner att någonting enastående stort fullbordas i dem och genom dem.

Ingen mekanisk teknik kan ersätta den kärleksakt i vilken två makar är förenade, som tecken på ett större mysterium: att de är skapelsens aktörer och medarbetare.

Tyvärre bevittnar vi allt oftare tråkiga händelser som gäller ungdomarna, vars reaktioner visar på en felaktig kunskap om livets mysterium och de risker deras gärningar kan föra med sig.

Nödvändigheten av fostran, som jag ofta hänvisar till, ser i livets tema ett av sina privilegierade temata.

Jag önskar verkligen att man ägnar en alldeles särskild uppmärksamhet åt undervisningen, i synnerhet ungdomens, för att de ska kunna lära sig kärlekens verkliga betydelse och förbereda sig till detta genom en utbildning på sexualitetens område, utan att låta sig distraheras av flyktiga budskap, som hindrar dem att nå fram till den sanningens kärna som står på spel.

Att ge falska illusioner på kärlekens område eller uttrycka sig bedrägligt angående det autentiska ansvar som man är kallad att ikläda sig, när det gäller den egna sexualiteten, är inte hedrande för ett samhälle som åberopar sig på principerna om frihet och demokrati.

Friheten bör gå ihop med sanningen och ansvarstagandet med ett starkt engagemang för den andre, liksom med uppoffringen; utan dessa beståndsdelar växer inte människors gemenskap och risken för att vi stänger in oss i en kvävande egoism lurar alltid på oss.

Den undervisning som kommer till uttryck i encyklikan *Humanae Vitae* är inte lätt. Den stämmer emellertid överens med den grundstruktur för livets fortplantning som, i respekt för naturen och i enlighet med dess krav, pågått sedan världens skapelse.

Respekten för det mänskliga livet och värnandet av personens värdighet kräver av oss, att vi prövar alla möjligheter för att alla skall kunna få insikt i den ansvarsfulla äktenskapliga kärlekens sanning, i full anslutning till den lag som finns inskriven i varje persons hjärta.

Med dessa känslor ger jag er alla min apostoliska välsignelse.

Clémentinesalen lördagen den 10 maj 2008

(övers. till sv., G. Fäldt, 2008; med kyrkligt godkännande 1.9.11 för publicering på Utskottets hemsida)